

Folkethingets Forhandlinger.

1613. Beh. af Lov, om

betydelig, da man ikke har nogen Modvægt der imod. Deri ligger det Hæle, og ligesom denne Danke i Dag har faaet Anvendelse over for de kommunale Valg, saaledes vilde den ogsaa faae Anvendelse, hvis der blev Spørgsmaal om at indføre almindelig Valgret til de lovgivende Forsamlinger i større Udstrækning, end der nu findes Sted. Man tør altsaa ikke give en saa udstrakt Valgfrihed, fordi det er farligt! Det erede Medlem for Kjøbenhavns 6te Valgfreds vilde bevise denne Farlighed ved nogle historiske Exempler, og han fremdrog da den Sætning, at det altid er farligt at lægge en overvældende Magt i en enkelt Samfundsklasses Haand. Jeg indrømmer, at dette er en Sætning, hvis fuldstændige Rigtighed saa ofte er historisk godtgjort, at Ingen der hender Noget til Menneskeslægtens Levnetsløb, kan tvivle derom; men derimod er jeg i megen Tvivl om, at den Anvendelse, der blev gjort af denne Sætning, var rigtig. Jeg kan ikke se, at man ved nærværende Lov vil lægge en overvældende Magt i, hvad det erede Medlem kaldte den fjerde Stands Haand. Der er ikke, saaledes som ogsaa af andre Talere antydet, nogen saadan fjerde Stand her i Landet. Ser man hen til vore Landboforhold, vil man finde, at Formuesforholdene dele sig efter en Trinfølge med overordentlig smaa Trin. Man kan begynde frædenen med dem, der eie et Hus, og dem, der have en Have dertil; derefter kommer man til dem, der have een eller to Tønder Land, og saaledes kan man blive ved opad, uden at der noget Sted gjøres stort Spring i denne Trinfølge. Det Samme gjælder om Formuerne ganske i Almindelighed, og jeg regner det til en af de allerheldigste Omstændigheder ved Formuesfordelingen her i Danmark, at den er saa jevnt fordelt, enten man gaar fraoven nedad eller omvendt. Dette har den Betydning over for det foreliggende Forhold, at der slet ikke kan være Tale om nogen fjerde Stand, at der slet ikke kan være Tale om at stille Kommuniens Beboere saaledes, at man kan sige: De høre til fjerde Stand og de til tredie, anden eller nogenjomhelst anden Stand. Denne jevne Obergang i Formuesforholdene vil medføre, at man ikke kan faae nogen saa stor Modsatning frem, at det kan siges, at man lægger en overvældende Magt i en enkelt Stands Haand, og deri ligger altsaa for det Første, at Billedet fra Historien eller den historiske Sandhed ikke saaledes kan anvendes herpaa. Dernæst skulde jeg endvidere tillade mig at spørge med Hensyn til denne Sandhed, om de valdige Nørel-

de kommunale Valg, 1614

ser, som andre Steder ere komne frem blandt Følterne have haat deres Grund i at man frivillig og paa fredelig Maade har skjenket de andre Lag i Samfundet større Friheder, og at de ved disse Friheders Erholdelse have fremtaldt de store Afstøtser? Er det ikke netop det Omvendte, der er Tilfældet, nemlig at man ved at benytte de Friheder, hvoraf man selv var i Besiddelse, har trykket de Smaa paa længe og saa voldsomt, indtil de tilsidt med Vold have maattet afstøtte Trykket, og da have fremtaldt store Samfundsulykker baade over dem, der vare heldigere stillede, og over dem selv? Er dette ikke ganske som naar man opstemmer en Flod og vedbliver at døemme for den, saa længe man kan, indtil Floden tilsidt bryder igjennem Dæmningen med Magt, hvorved de Ulykterne komme? Hadde man i Tide givet Floden et fornuftigt Afløb, var Ulykken bleven borte. Jeg tør anvende dette overfor den historiske Sandhed, at det er farligt at lægge en overvældende Magt i en enkelt Samfundsklasses Haand, fordi den vil misbruge den; thi man vil ikke let kunne paaavise, at de, der ad rolig og fredelig Veie have faaet de samme Borgerrettigheder som deres Medborgere, have benyttet disse til at fremtalde voldsomme Afstøtser. Jeg vil indskrænke mig til disse faa Bemærkninger, da der jo er talt saa Meget for og imod nærværende Lov.

J. M. Hansen.

Det var ingenkunde min Mening at ville diskutere denne Sag paany med den erede Indenrigsminister. Den erede Regering forstaa slet ikke den store Flerhed af Befolkningen, og den store Flerhed af Befolkningen forstaa slet ikke det nuværende Ministerium. Naar vi staa her og tale med hinanden, saa er det, som om det var aldeles fremmede Anskuelser og Grundsætninger, som om det var et fremmed Sprog, vi talte med hinanden; vi forstaa ikke hinanden, og derfor kan det ikke nytte at indlade sig videre med det erede nuværende Ministerium. Vi høre den ene Dag efter den anden saa af den ene og saa af den anden Minister, at det Sprog, som de tale, kunne vi ikke følge med, og ligesaa lidt forstaa de det, som vi anføre. Det var altsaa, som sagt, ikke derfor, at jeg bad om Ordet, men jeg bad om det, forat ikke den erede Indenrigsminister uden Indsigelse skal kunne tage Folkethingets Billie i 1867 til Indtægt for sin Mening, thi dertil er han ikke berettiget. Han vilde gjøre gjældende, at Folkethinget i 1867 vedtog og var enigt om at indsette i Kommunalloven af 6te